

## לראות או לא לראות

// ניר קיפניס

## כמו חיות

"כלבוטק", ג' 21:00, ערוץ 2

מקובל בו'אנר התוכנית הזה, לא צפיתי מראש בפרק שישודר הערב, שבמרכזו תחקיר "כלבוטק" על הנעשה לכאורה במפעל "זוגלובק". אם לשפוט על-פי הקרימונים, שבהם נראים עובדים משליכים תרנגולות, אזי מה שמחה לנו הערב יהיה דומה יותר (אם להישאר במחלקת הבשר), לתחקיר "ארום ארום", מאשר לתחקיר "טיב טעם".

העניין הוא שמרבית הצופים מתייחסים לתחקירים הללו באופן דרמטי פחות מאשר המגיש רפי גינת. אולי מפני שחתול שמרחרח בשר (סגור ומנוגלו), שהוויאור לרגע בחוץ לא ממש מרגש כל מי שצפה בחתולי השכונה מתקהלים בכל פעם שהוא פותח מנגל, ובאשר להתעללות בחיות, ובכן – רב אוכלי הבשר לא משלים את עצמם

ציון 9

שהבשר שעל צלחתם הגיע אליו בהתנרבות, להיפר: רוב אוכלי הבשר יודעים (גם אם מרחיקים) שמדובר בתעשייה של מוות וסבל. זה לא מצדיק כמוכן התעללות, אבל ההתעללות האמיתית מובנית בשיטה, לא במקרים חריגים. העניין לפיכך אינו איכות התחקיר, אלא מידת השפעתו על השיה הציבורי: במקרה של "ארום ארום", למשל, תחקיר רלוונטי רק להלקינו, העסיק בנושא את הציבור במשך כמה ימים והוציא את תהילתה של "כלבוטק".

במקרים אחרים (כמו תחקיר המים המושבע שעבר, הגם שהוא נוגע לכולנו כמעט), נרשמה התלהבות פחותה. בהיותה תוכנית מרכזית בערוץ 10 המתחדש, במיוחד כואת שמוגשת על-ידי המנכ"ל, הצלחתה של "כלבוטק" חיונית למאמצי השיקום של הערוץ, אלא שבניגוד לתוכנית אחרות, הצלחתה אינה מנדרת (רק) ברייטינג, אלא במידת השפעתה על השיה הציבורי בימים שלאחר השידור. בהצלחה.

## חלומות של אתמול

9 פא 56, ג' 22:00, "ים דולקו"

הנה סרט מרתק ומרמק כאשר. נרמה שאין חובב סרטי תעודה שלא מכיר את פרויקט "סבו'אפ" של הבימאי מייקל אפטר, שתיעד שנתון של בני שבע – ואחר כך, המשיך לעקוב אחריהם בכל שבע שנים. בגיל 56, הוא נפגש עם המצולמים בפעם השמינית ומגלה אותם כשהם משלימים עם אורחות חייהם. כבר לא חולמים בגדול, חלומות שלא הצליחו לממש דרך הילדים, מועברים לבני הרור השלישי.

ציון 9

הם מפוכחים, הם מודעים – והם מודקנים ממש לבגד עינינו (כיוון שהסרט חוזר לאחור בזמן, אל התיעודים המצולמים שנשמרו בארכיון). כלוריות הפוכות לקרחות, תיאבון בריא לברס, נשיות מתפרצת – לקילוגרמים עורפים, ובעיקר בולטת העייפות, העייפות מהחיים, לעיתים חיים שהוחמצו, רחוקים כל-כך מאותם חלומות של אתמול. ●

# עם קצת עזרה מידידיי

**מוזיאון ת"א ייסד חוג ידידים וכן ועדת רכישה להגדלת תקציבי התערוכות והרכישות של אמנות ישראלית**

**עירית רכפורט, יו"רית ומייסדת חוג הידידים החדש: "המוזיאון הכפיל את גודלו ולסוזן לנדאו יש תוכנית וחזון להביא אותו בתוך עשר שנים לעמדת נוכחות משפיעה ומשמעותית בזירה העולמית" / חגית פלגרותם**

"מוזיאון יש תוכניות שאפתניות ובשביל להגשים אותן צריך לשם כך אנתנו פה", כספי. לשם כך אנתנו פה, אומרת עירית רכפורט, יו"רית ומייסדת של חוג הידידים החדש של מוזיאון תל-אביב, באירוע החשיפה שנערך אמש (ב') במוזיאון. "גם קודם היו תורמים כמוכן אך לא היה חוג ידידים מאורגן בישראל, עם חזון ומטרות אופרטיביות. המוזיאון הכפיל את גודלו ולסוזן לנדאו – מנכ"לית מוזיאון תל-אביב, יש תוכנית וחזון להביא את המוזיאון בתוך עשר שנים לעמדת נוכחות משפיעה ומשמעותית בזירה העולמית", אומרת רכפורט.

תקציב המוזיאון גדל בשנים האחרונות מ-49 מיליון שקל ב-2010, בעת שפעל רק בבניין אחד, ל-82 מיליון שקל ב-2013, עם פעילות מלאה בשני האגפים. סף התרומה המקנה חברות בחוג הידידים עומד על 5,000 שקל בלבד. במקביל להקמתו, ייסדה לנדאו גם ועדת רכישה ראשונה למוזיאון, כחלק מהאג'נדה שהובילה גם בתפקידה הקודם במוזיאון ישראל. תרומות חוג הידידים מיועדות להגדיל ולתמוך בתקציב התערוכות של המוזיאון, ואילו תרומות ועדת הרכישה מיועדות לרכישות אמנות ישראלית בלבד.

**● את לא מרגישה רתיעה של התרומים הפוטנציאליים, שסובלים מעודף פניות?** רכפורט: "גם אני נמצאת במקום הזה, פונים אליי לתרום להרבה תחומים ומתמיד עולה השאלה 'מה יותר חשוב'. כמוכן שתשוב לתרום לבתי חולים, לחינוך ולנוקמים, אבל גם התרבות היא ברמנו".

## כך תפח תקציב מוזיאון ת"א

2010

49

מיליון דולר

כאשר פעל המוזיאון בבניין אחד

2011

70

מיליון דולר

פתיחת הבניין החדש לקראת סוף השנה

2012

79

מיליון דולר

2013

82

מיליון דולר

## סוג של "דיפלומטיה תרבותית"

"כדיוק כך. אלה הם הערכים שאיתם אנחנו יכולים להתמודד בעולם. לפתות אנשים שיבואו לתל-אביב ולישראל, לאופרה במצדה ולירושלים. זו ציונות".

## רחם מצולות

ההתחרויות הנמרצת של מוזיאון תל-אביב לאמנות בהולט



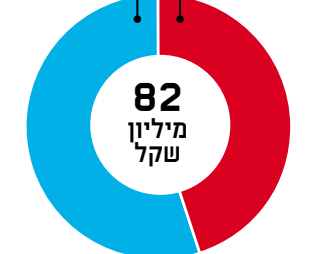
ושקונסלוש במוזיאון ת"א על רקע עבודתה החדשה

(צילום: אמיר מאיר)

ניכרת בשטח. בשנה האחרונה, מאז נכנסה לנדאו לתפקידה, עבר המוזיאון לפעילות בקצב גבוה ודינמי, המתבטא הן בכמות התערוכות והן בקנה המידה שלהן, עם נוכחות דומיננטית של אמנים בינלאומיים חשובים. עם אלה ניתן למנות את תערוכות הענק של דאגלס גורדון ושל ג'ף וול, תערוכת הפופ-אדט של אנדי וורהול מאוסף מוגרבי הקרובה, בינון של אנדי סלה ושל "הכוונת הגדולה", האמנית המנוחה לואיז בורד'אוא. בינתיים, כצעד ראשון לחוג הידידים – וכצעד מתקדם להחלת האנכי הגבוה באגף החדש של מוזיאון תל-אביב, "מפל האור", החלה האנכי הגבוה באגף החדש כמקבילה אפשרית של "אולם" הטורבינה" במוזיאון טייט מדרון בלונדון – הומונו "הידידים" להערוכות המתוכננות בשנה הקרובה, בינון של אנדי סלה ומפך האור. את האמנית הפרוטוגלית ג'ואנה שקונסלוש, והזמינה אותה להקים יצירה מיוחדת לחלל. ושקונסלוש יצירה מיוחדת לחלל. ושקונסלוש יצירה מיוחדת לחלל. ושקונסלוש יצירה מיוחדת לחלל. ושקונסלוש יצירה מיוחדת לחלל.

## תקציב מוזיאון תל-אביב לשנת 2013

תרומות והכנסות עצמיות 45%



תמיכה ממשלתית: 4.2% (כחלק מהתמיכה הציבורית)

בדים הומוניים, שעמים חורה לסטוריו והחלה לתכנן את הפסל האמורפי שהיא מקימה – התלוי כחל מפל האור לכל גובהו, ושולח וזועות נחשיות לעבר חללי התצוגה השונים. "אפשר לומר שהו יצור מיתולוגי, השואב את השארות מהוולקוריות הגעועות במיתולוגיה הנורדית, אבל הוא כמוכן פרי דמיוני", היא מנסה להסביר את הרמות הסופית שתלבוש היצירה.

ושקונסלוש פרצה לתודעה הבינלאומית בביאנלה של 2005 כאשר הציגה את יצירתה "הכלה", שנרליר אלגנטי מהמם בגודלו, העשוי מ-250 אלף טמפונים לבנים שנשלפו מאיכותם. בביאנלה השנה היא מציגה נכונה מנומנטלית ומרגשת, ספינת נוסעים היסטורית פורטוגלית שעוגנת ומשייטת בתעלות ונציה במהלך הביאנלה, מבחין היא חופה ארזחי קרמיקה באורח תכלת לבן מסורתיים, ומכפנים – היא מרופדת כרחם מצולות, במרבצי טקסטיל, רקמה וסריגה בנווני כחול עמוקים.

העבודות שלי תמיד מותאמות ספציפית לחלל שעבורו נוצרו, לכן אני מקווה שתוכלו לעזור למוזיאון לרכוש את העבודה הזו לאוסף הקבע, כך שתישאר במקום המתאים לה", אמרה האמנית בקריצה לאנשי חוג הידידים. ●

**מי הגיעו לאירוע הקונסילי?**  
"השיחה", עמ' 14



חימין: תמונת חוץ ופנים של בית פרטוגל לביאנלה בוונציה 2013. יצירה של ושקונסלוש בספינה היסטורית בעיירה. חשמאל: שנדליר טמפונים של ושקונסלוש (צילום: יחי' צ')

## חדשים ומומלצים

// עומר שומרני

## קסם ליד הפסנתר

רסיטל הבכורה של דניל טריפונוב בקורנגי הול. דיסק "דויטשה גרמופון"

זהו אחד הדיסקים היפים ביותר לשמוע בשנים האחרונות, בוודאי בכל הנוגע לרסיטלים לפסנתר. את דניל טריפונוב, הסולן בדיסק, לא צריך להציג לקהל הישראלי. הבחור, בן ה-22, הפך כאן לכוכב כבר לפני שנתיים, אחרי שזכה בסערה בתחרות רובינשטיין (כולל פרס "חביב הקהל"). באותה שנה, זכה טריפונוב בפרס הראשון גם בשתי תחרויות פסנתר יוקרתיות לא פחות – תחרות שופן בוורשה ותחרות צ'ייקובסקי ברוסיה. מאז הפך לפסנתרן מבוקש מאוד בארץ ובעולם, וזוכה לביקורת מהללות מקיר לקיר.



הדיסק מציג את רסיטל הבכורה של טריפונוב באולם 'קורנגי הול' בניו-יורק. זהו אחד האולמות היוקרתיים בעולם, ובאופן מסורתי, רסיטל ראשון בו נחשב ל"אירוע מכונן" בקריירה של כל פסנתרן בינלאומי. הרפרטואר שנבחר לקונצרט תובעני ומגוון: הסונטה לפסנתר מספר 2 של סקרביאין, הסונטה לפסנתר בסכי מינור של ליסט, מכלול 24 הפרלודים של שופן, ולסיום – הדרון מבריק מאת מרטנר (Medtner). בחירת היצירות מעידה הרבה על רוח המבצע: כולן שייכות מבחינה סגנונית לתקופה הרומנטית, וכולן חוברו על-ידי מלחינים שהיו פסנתרנים וירטואוזים בעצמם.

הריסיל בוצע בפברואר השנה, והמהירות שבה עלה לדיסק מסחרי מצביעה על כך שטריפונוב הפך לכוכב בקנה מידה עולמי. כשמואיינים להקלטת הריסיל – אפשר להבין למה. טריפונוב הוא הרבה מעבר ל"ילד פלא": הוא פשוט עילוי. יש לו מגע פסנתרני פנטסטי, שעובר בין רגעי קסם רכים לבין עוצמה דמונית; הוא אף פעם לא "דופק", אלא תמיד שומר על אצילות ועידון; השליטה הטכנית שלו היא לעיתים ממש עוצרת נשימה; והכי חשוב – משהו באווירה הכללית שהוא שרשט שובה לב. וכל זאת בלי לראות אותו בכלל, כי מדובר בדיסק שמע. אפשר רק לייחל לכך שהקלטת הריסיל הזה תצא בקרוב גם בנרסר DVD.

איכות ההקלטה נפלאה, ומצלחה להעביר בצורה מושלמת את החום והעדינות של הפסנתר ואת האקוסטיקה המצוינת של האולם. הרבה מההקלטות היום נוטות לצליל חזק ואגרסיבי, ולכן התישג הזה כלל לא מובן מאליו. התוצאה הכללית היא אלבום אריד, שמומלץ בכל לב לאוהבי הפסנתר.

## אשכנזי וחברים

רחמנינוב – שלישיית הפסנתר. ולדימיר אשכנזי וחברים. דיסק DECCA

גם האלבום הזה יוצא חם מהתנור – הוא הוקלט במרץ השנה, וממש בימים אלו הגיע למדפים. האלבום מסכם את מסע ההקלטות שעשה הפסנתרן הוותיק ולדימיר אשכנזי, 76, למכלול יצירותיו של רחמנינוב לפסנתר. אשכנזי מתגורר בשוויץ מאז שנות ה-70, אך את שנותיו המעצבות עשה ברוסיה והוא נחשב למומחה בינלאומי לרפרטואר הרוסי הרומנטי. מעניין לציין שעביר הולדתו היא ניו'ני נובגורוד – אותה עיר שבה נולד דניל טריפונוב לפני 22 שנה.



באלבום מופיעות שתי שלישייות הפסנתר הגדולות של רחמנינוב: "טריו אלגי" מס' 1 ו"טריו אלגי" מס' 2. השני ארוך ומורכב בהרבה – שלושה פרקים, קרוב ל-50 דקות. עם זאת, דווקא הראשון עושה רושם ראשוני מידי יותר. הוא נכתב לזיכרו של צ'ייקובסקי, ובנוי מפרק באלבום – עיבודים כליים לשני שירים של רחמנינוב ("ווקאליה" המפורסמת ו"חלום").

שני הנגנים הנוספים בשלישייה, לצידו של אשכנזי, הם הכנר סולטייהאמר ויסונטאי והצ'לן מטס לידסטרום. הביצועים יפים מאוד ברובם, למרות שפה ושם יש רגעים שבהם ההרכב אינו נשמע מספיק מגובש. איכות ההקלטה טובה מאוד. למי שאוהב מוזיקה רוסית רומנטית ועוצבנה – זהו אלבום שכדאי לברוק. ●